

62.

Почетак устанка

Постоји народно веровање да на празник Сретење, 15. фебруара, медвед излази из своје пећине и, ако напољу не види своју сенку, значи да је сунце обасјало свет и да је дошло пролеће. Али 1804. године услуге медведа Србима нису биле потребне, они су знали да је дошло пролеће. На Сретење је засијало посебно сунце над нашом земљом, сунце слободе. Почекео је устанак! Јунак од **Орашца***, хајдук тамног лица и мрког погледа, повео је народ у слободу. Он се звао **Карађорђе*** Петровић.

Какав је само јунак био Карађорђе! Страх и трепет за свакога ко је чинио неправду. Био је праведан, строг, говорио је мало, али свака његова реч била је мудра. Живео је скромно, чак и када је постао војвода устанка и владар Србије, а свечано одело носио је само у посебним приликама. Срби су веома волели Карађорђа, јер одавно нису имали тако часног и храброго владара. Црни Ђорђе заувек ће остати једна од најсветлијих личности српске историје.

Карађорђе је повео Србију у Први српски устанак, који је трајао скоро десет година! Српски народ је током Првог српског устанка, након неколико векова ропства, напокон осетио шта значи слобода.

* **Орашац** је село у Шумадији у коме је почeo Први српски устанак и одакле се проширио на читаву Србију.

* **Карађорђе** на турском значи Црни Ђорђе. Тада надимак је добио зато што је био тамног лица, а и био је страх и трепет за Турке!

77.

Вук Караџић

Породица Караџић из села Тршић била је врло несрећна, јер им је свако дете умирало одмах по рођењу. Када се родило шесто дете, родитељи му дадоше име Вук, како би тим именом уплашили мрачне силе и отерили их од детета. Вук је заиста израстао у здравог, младог дечака, жељног знања. Пошто у селу није било школе, рођак га је учио да чита и пише. Вук је неуморно учио слова: док је чувао овце, док је седео са родитељима, док је радио у пољу.

Видевши велику Вукову жељу за знањем родитељи су га послали да учи школу, прво у сеоском манастиру Троноша, а када је мало одрастао, отишао је у Сремске Карловце.

У Карловце је Вук дошао у народној ношњи и опанцима, са малим завежљајем хране и одеће. Замислите само како су га чудно гледали углађени карловачки ђаци у белим кошуљама и црним униформама.

– Изволите се љубезно представити? Кога иштете? – упиташе карловачки ђаци Вука славеносрпским језиком. А он одговори:

– Ја сам Вук, 'ђе је школа?

Наравно да су се том збуњеном сељачету у почетку сви смејали. Али Вук се није на то обазирао. Вредно је учио и радио. Ускоро је постао један од најбољих ђака. Други ђаци су га искрено заволели, учитељи су га слали на даље усавршавање у Беч и друге европске градове. Био је незаменљив саветник кнезу Милошу, кнезу Александру и кнезу Михаилу.

84.

Буди хуман као што је била Србија 1885. године

„Буди хуман као што је била Србија 1885. године”. Овај натпис стоји у холу зграде Црвеног крста у швајцарском граду Женеви. Црвени крст је међународна хуманитарна организација. Она помаже свим угроженим људима, без обзира одакле су и које су боје коже.

У време владавине краља Милана Србија је ратовала са Бугарском. Србија је тада имала војне болнице и Црвени крст, а Бугарска их није имала и њихове болеснике није имао ко да лечи. Нису имали ни болнице, ни лекове, ни кревете. Зато је међународни Црвени крст из целог света прикупљао помоћ за Бугарску. Али постојао је проблем, једини пут до Бугарске водио је преко Србије.

Тада се догодило нешто неочекивно, што се више никада није поновило у историји ратовања. Краљ Милан је прекинуо ратовање на један дан и пропустио возила Црвеног крста која су кренула за Бугарску. И то није било све, Србија је послала Бугарској ћебад, лекове и кревете из својих залиха.

Свет је био задивљен хуманошћу Србије и српског краља. Међународни Црвени крст одужио се Србији спомен-таблом која стоји у централном холу Црвеног крста у Женеви. На табли пише: „Буди хуман као што је била Србија 1885. године”. Захваљујући тој табли цео свет се упознао са племенитошћу српског краља и народа.